

Metodika k vedení seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu konané v roce 2019

Vedení seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu na území České republiky je upraveno zejména v § 27, § 28 a § 31 zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do Evropského parlamentu“) a v § 1 a § 2 vyhlášky č. 409/2003 Sb., k provedení zákona č. 62/2003 Sb., o volbách do Evropského parlamentu a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška“).

Vzhledem k tomu, že při sestavování seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu (dále jen „seznam EP“) se do něj přenáší údaje ze stálého seznamu voličů a jeho dodatku, je třeba brát v úvahu i právní úpravu vedení stálého seznamu voličů obsaženou v § 28 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“), a ve vyhlášce č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

POSTUP OBECNÍHO ÚŘADU PŘI SESTAVOVÁNÍ A VEDENÍ SEZNAMU VOLIČŮ PRO VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Seznam EP vede v souladu s ustanovením § 15 písm. a) zákona o volbách do Evropského parlamentu a § 1 odst. 1 vyhlášky obecní úřad, městský úřad, magistrát statutárního města, které není územně členěno, a úřad městské části nebo městského obvodu (dále jen „obecní úřad“), a to **samostatně pro každé volby do Evropského parlamentu**. Seznam vede v knize, systémem kartotéky, nebo prostřednictvím výpočetní techniky **v členění podle stálých volebních okrsků a v rámci těchto okrsků podle důvodů, na základě kterých byl volič do seznamu zanesen** (např. převedení ze stálého seznamu voličů, zapsání na základě vlastní žádosti podle § 29 odst. 1 a 2 zákona o volbách do Evropského parlamentu, nahlášení velitelem nebo správcem příslušného zařízení).

Podle § 1 odst. 2 vyhlášky se v seznamu EP u každého voliče eviduje:

- jméno, popřípadě jména,
- příjmení,
- datum narození,
- státní občanství,
- místo trvalého pobytu nebo místo pobytu na území České republiky a
- číslo volebního okrsku, ve kterém bude volit.

U voliče jiného členského státu EU, který je do seznamu EP zapsán na základě své žádosti podle § 29 zákona o volbách do Evropského parlamentu, se dále uvede:

- jeho rodné příjmení,
- stát a místo jeho narození a

- v poznámce, ve kterém členském státě EU, které obci, popř. volebním okrsku, byl pro volby do Evropského parlamentu dosud veden ve volební evidenci.

Poznámka dále slouží k uvedení důvodů, které vedly k zápisu voliče do seznamu EP, tj. zda byl do seznamu EP zanesen na základě vlastní žádosti podle § 29 odst. 1 a 2 zákona o volbách do Evropského parlamentu, nebo do něj byl převeden ze stálého seznamu voličů, popřípadě dodatku stálého seznamu voličů, z evidence obyvatel, anebo do něj byl nahlášen velitelem nebo správcem příslušného zařízení.

Ustanovení § 2 vyhlášky stanovuje, že zápisy o případných **změnách údajů** v seznamu EP provádí obecní úřad na základě oznámení toho, kdo dal k takové změně podnět. Až do uzavření seznamu EP tedy může obecní úřad provádět změny v seznamu EP, ale jedná se toliko o změny údajů o voličích, kteří byli do seznamu EP v jednotlivých fázích zaneseni. Např. u ženy, která se v době od 14. dubna 2019 (40 dnů přede dnem voleb) do uzavření seznamu EP (2 dny přede dnem voleb) provdá, může dojít ke změně jejího příjmení, což je změna údaje, který obecní úřad na základě jejího oznámení změní v seznamu EP.

Po uzavření seznamu EP již obecní úřad změny neprovádí. Pokud se obecní úřad dozví po uzavření seznamu EP skutečnosti odůvodňující změny zápisu, předá tuto informaci okrskové volební komisi.

Ve věcech chyb a nedostatků v seznamu EP se lze do 30 dnů přede dnem voleb, tj. nejpozději 24. dubna 2019, domáhat nápravy rozhodnutím soudu podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

PRVNÍ FÁZE SESTAVOVÁNÍ SEZNAMU VOLIČŮ

Důvody, na základě kterých je volič do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu zanesen

Seznam EP obecní úřad sestavuje podle ustanovení § 28 odst. 1 zákona o volbách do Evropského parlamentu tak, že do něj **ve lhůtě do 40 dnů přede dnem voleb**, tj. do 14. dubna 2019, zanese:

- a) údaje o voličích, státních občanech České republiky, ze stálého seznamu voličů, který vede podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí,
- b) údaje týkající se občanů jiných členských států EU z dodatku stálého seznamu voličů, a to jen tehdy, pokud volič vedený v dodatku nejpozději 40 dnů přede dnem voleb, tj. nejpozději do 16.00 hodin dne 14. dubna 2019, požádá obecní úřad, u kterého je v dodatku veden, o přenesení svých údajů z dodatku do seznamu EP,
- c) údaje o voličích, kteří jsou občany jiného členského státu EU a kteří o zápis do seznamu EP nově požádají podle § 29 odst. 1 a 2 zákona o volbách do Evropského parlamentu,
- d) údaje o občanech České republiky, kteří mají v jeho správním obvodu trvalý pobyt a kteří podle záznamů v evidenci obyvatel dosáhnou nejpozději ve druhý den voleb do Evropského parlamentu věku 18 let, tj. nejpozději 25. května 2019,

- e) údaje o občanech jiných členských států EU, u nichž je v evidenci podle jiného právního předpisu (v informačním systému cizinců) údaj o zápisu do seznamu EP.

a) Zanesení údajů ze stálého seznamu voličů do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu

Seznam EP je z velké části tvořen údaji přenesenými ze stálého seznamu voličů, který se využívá pro všechny ostatní druhy voleb v České republice. Vedení stálého seznamu voličů je upraveno v zákoně o volbách do zastupitelstev obcí (zákon č. 491/2001 Sb.).

Na základě § 28 odst. 1 a 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí stálý seznam voličů vede obecní úřad pro státní občany České republiky, kteří jsou v této obci přihlášení k trvalému pobytu.

Každý volič si může podle ustanovení § 28 odst. 2 zákona o volbách do zastupitelstev obcí v úředních hodinách na obecním úřadě ověřit, zda je zapsán v seznamu; může požadovat doplnění údajů nebo provedení oprav. Obecní úřad je povinen do 48 hodin žadateli vyhovět nebo mu v této lhůtě písemně sdělit důvody, proč žádosti vyhovět nelze.

Postup obecních úřadů při vedení a sestavování stálých seznamů voličů upravuje podrobně vyhláška č. 59/2002 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně ve svém ustanovení § 3 a násl. Podle této vyhlášky změny údajů ve stálém seznamu voličů se provádějí z úřední povinnosti nebo na žádost voliče. Obecní úřad provede každoročně kontrolu správnosti a úplnosti seznamu a dodatku seznamu. Aktualizaci provede obecní úřad s využitím referenčních údajů ze základního registru obyvatel, údajů z informačního systému evidence obyvatel a údajů z informačního systému cizinců.

Pokud jde o postup při vedení, kontrole a aktualizaci stálého seznamu voličů, lze odkázat na *Metodiku k novým postupům při vedení seznamu voličů a volebních okrsků od 1. ledna 2014* a její *Dodatky*, jež byly obcím rozeslány cestou krajských úřadů a jsou zveřejněny též na internetových stránkách Ministerstva vnitra <https://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-ministerstva-vnitra-k-otazkam-voleb-946485.aspx>.

Voličům (státním občanům České republiky), kteří byli zapsáni v zahraničí ve zvláštním seznamu voličů vedeném zastupitelským úřadem, a požádali o své vyškrtnutí z tohoto seznamu, vydá zastupitelský úřad **potvrzení o vyškrtnutí**. Potvrzení předloží volič obecnímu úřadu v místě svého trvalého pobytu na území České republiky a obecní úřad na základě toho provede zápis voliče do stálého seznamu voličů a následně i do seznamu EP. Obecní úřad může tento zápis provést i po lhůtě 40 dnů přede dnem voleb až do uzavření seznamu EP. Volič však může potvrzení o vyškrtnutí předložit až ve dny voleb přímo ve volební místnosti volebního okrsku dle místa svého trvalého pobytu a okrsková volební komise mu umožní hlasování. Volič, který se dostaví do volební místnosti s potvrzením o vyškrtnutí, však musí prokázat svoji totožnost, státní občanství a trvalý pobyt v daném okrsku (uvedeno v občanském průkazu, případně na potvrzení o změně místa trvalého pobytu, které se vydává při odstřížení rohu na občanském průkazu). Potvrzení pak odevzdá okrskové volební komisi, která jej přiloží k výpisu ze seznamu EP a voliče do tohoto výpisu dopíše.

b) Zanesení údajů z dodatku stálého seznamu voličů do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu

Ustanovení § 28 odst. 1 písm. b) zákona o volbách do Evropského parlamentu počítá s tím, že součástí seznamu EP jsou též údaje týkající se občanů jiných členských států EU zanesené z dodatku stálého seznamu voličů na základě jejich žádosti.

Dodatek stálého seznamu voličů je veden podle ustanovení § 28 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Podle tohoto ustanovení zapíše obecní úřad voliče, který není státním občanem České republiky, na jeho vlastní žádost do dodatku stálého seznamu voličů, který je veden pro účely voleb do zastupitelstev obcí. Z dodatku stálého seznamu voličů lze voliče vyškrtnout na jeho vlastní žádost nebo z důvodu pozbytí práva volit.

Jedinou existující mezinárodní smlouvou, na základě které je možný zápis voličů jiných států do dodatku stálého seznamu voličů, je *Smlouva o přistoupení České republiky k Evropské unii*, která vstoupila v platnost dne 1. května 2004. Občané jiných členských států EU, pokud zároveň splní podmínky stanovené v § 4 odst. 1 a § 28 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, tedy mohou požádat a být zapsáni do dodatku stálého seznamu voličů.

Pokud je občan jiného členského státu EU zapsán v příslušné obci pouze v dodatku stálého seznamu voličů pro účely voleb do zastupitelstev obcí, pak ho obecní úřad na základě § 28 odst. 1 písm. b) zákona o volbách do Evropského parlamentu zanesení též do seznamu EP. Avšak v případě, že tento volič nejpozději 40 dnů přede dnem voleb, tj. nejpozději do 16.00 hodin dne 14. dubna 2019, neprojeví svou vůli hlasovat také ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky tím, že by u obecního úřadu podal žádost o přenesení svých údajů z dodatku stálého seznamu voličů do seznamu EP, pak ho obecní úřad do seznamu EP nezanese.

K případné žádosti o přenesení údajů musí žadatel přiložit **čestné prohlášení**, ve kterém uvede svoje státní občanství, místo pobytu na území České republiky a adresu volebního obvodu v jiném členském státě, kde byl doposud pro volby do Evropského parlamentu veden ve volební evidenci, a to, že bude hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu pouze na území České republiky. Při podání žádosti se občan jiného členského státu prokáže platným průkazem totožnosti.

Vzor žádosti o přenesení údajů z dodatku stálého seznamu voličů do seznamu EP (v jazyce českém, anglickém, francouzském a německém) je přílohou této Metodiky a současně bude zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva vnitra pod odkazem VOLBY – Volby do Evropského parlamentu <https://www.mvcr.cz/clanek/volby-volby-do-evropskeho-parlamentu.aspx>.

V souladu s Čl. 12 směrnice 93/109/ES, který klade důraz na informovanost občanů jiných členských států EU o podmínkách a pravidlech pro výkon jejich volebního práva, je vhodné, aby obecní úřady, které mají v dodatku stálého seznamu voličů zapsány voliče jiných členských států EU, pokud je to možné, je adresně informovaly o tom, že chtějí-li hlasovat na území České republiky rovněž ve volbách do Evropského parlamentu, musí ve lhůtě do 14. dubna 2019 požádat o přenesení svých údajů z dodatku stálého seznamu voličů do seznamu EP. K tomu mohou využít informaci *Podmínky hlasování pro občany jiných členských států EU na území České republiky* nebo *Information on the principles and manner of voting* zveřejněnou na výše uvedených internetových stránkách Ministerstva vnitra.

c) Údaje o voličích, kteří jsou občany jiného členského státu Evropské unie a kteří o zápis do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu požádají podle § 29 odst. 1 a 2 zákona o volbách do Evropského parlamentu

Občan jiného členského státu EU, který má právo volit, tzn., že splňuje podmínky uvedené v § 5 zákona o volbách do Evropského parlamentu (alespoň druhý den voleb dosáhl věku 18 let, je po dobu nejméně 45 dnů, tj. nejméně od 10. dubna 2019, přihlášen k trvalému nebo přechodnému pobytu na území České republiky a nenastala u něj překážka ve výkonu volebního práva) a není uveden v dodatku stálého seznamu voličů, **projeví svou vůli hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky tím, že podá u obecního úřadu**, v jehož správním obvodu je přihlášen k trvalému nebo přechodnému pobytu, **nejpozději 40 dnů přede dnem voleb, tj. nejpozději do 16.00 hodin dne 14. dubna 2019, žádost o zápis do seznamu EP.**

Občan jiného členského státu EU, který má právo volit ve volbách do Evropského parlamentu na území České republiky a nebyl zapsán v seznamu EP na území České republiky již v předchozích volbách do Evropského parlamentu, **není zanesen do seznamu EP automaticky, ale musí o tento zápis požádat.**

Z výše uvedeného vyplývá, že obecní úřad, který sestavuje seznam EP, nepotřebuje k plnění tohoto úkolu, aby mu jakýkoli orgán předával seznam občanů jiných členských států EU, kteří jsou v jeho správním obvodu přihlášení k trvalému nebo přechodnému pobytu, neboť tyto občany musí sami o zápis do seznamu EP požádat.

Automaticky jsou do seznamu EP v roce 2019 přeneseni pouze ti občany jiných členských států EU, kteří byli na základě své žádosti zapsáni do seznamu EP již v předchozích volbách do Evropského parlamentu, a od té doby nepožádali o své vyškrtnutí nebo nepozbyli právo volit (úmrtí, ukončení pobytu na území České republiky) – viz kapitola e) *Údaje o občanech jiných členských států EU, u nichž je v evidenci podle jiného právního předpisu údaj o zápisu do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu.*

Vzhledem k tomu, že nejzazší lhůtou pro podání žádosti o zápis do seznamu EP je neděle dne 14. dubna 2019, bude třeba, s ohledem na hmotněprávní charakter lhůty, zabezpečit ze strany obecního úřadu provádění zápisu do seznamu EP v tento den na obecním úřadě, neboť vzhledem k právní úpravě běhu lhůt v zákoně o volbách do Evropského parlamentu není možné, aby pro zápis voliči využili až pondělí, jako první následující pracovní den.

Žádost je nutné podávat **osobně**. Při podání žádosti se občan jiného členského státu EU prokáže platným průkazem totožnosti. K žádosti musí být přiloženo **čestné prohlášení** žadatele, ve kterém uvede svoje státní občanství, místo pobytu na území České republiky a adresu volebního obvodu, kde byl doposud pro volby do Evropského parlamentu veden ve volební evidenci, a to, že bude hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu pouze na území České republiky.

Vzor žádosti o zápis do seznamu EP pro občany jiných členských států EU (v jazyce českém, anglickém, francouzském a německém) je přílohou této Metodiky a současně bude zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva vnitra pod odkazem VOLBY – Volby do Evropského parlamentu <https://www.mvcr.cz/clanek/volby-volby-do-evropskeho-parlamentu.aspx>.

Vzor žádosti není vzorem tiskopisu ani vzorem podle vyhlášky, ale má sloužit pouze jako pomůcka vytvořená pro obecní úřady k tomu, aby získaly od žadatele všechny údaje potřebné jednak pro zápis do seznamu EP a jednak pro zaslání informace domovskému členskému státu EU o tom, že jeho občan požádal o zápis do seznamu EP na území České republiky.

Na žádosti jsou uvedeny všechny údaje, které jsou potřebné pro zápis žadatele do seznamu EP, včetně údajů, které jsou náležitostmi čestného prohlášení. Znamená to, že vyplněním žádosti je zároveň splněn požadavek § 29 odst. 2 zákona o volbách do Evropského parlamentu o připojení čestného prohlášení. Žádost by měl žadatel vyplnit vždy pouze latinkou.

Od občana jiného členského státu EU se při podání žádosti o zápis do seznamu EP nevyžaduje připojení kopie dokladu osvědčující přihlášení žadatele k trvalému nebo přechodnému pobytu na území České republiky, neboť obecní úřad si může adresu místa pobytu na území České republiky ověřit v základním registru obyvatel. V případě pochybností nebo potřebuje-li obecní úřad ověřit druh pobytu, počátek pobytu, popřípadě ukončení pobytu na území České republiky, se může obecní úřad obrátit na Policii České republiky s individuálním dotazem ke konkrétnímu občanu jiného členského státu EU (datová schránka: ybndqw9, korespondenční adresa: Olšanská 2, P.S. 78, 130 51 Praha 3.)

Obecní úřad buď provede zápis do seznamu EP v přítomnosti žadatele a zároveň mu předá i sdělení o kladném vyřízení žádosti (za předpokladu, že si obecní úřad ihned ověří splnění podmínky přihlášení k trvalému nebo přechodnému pobytu alespoň od 10. dubna 2019), anebo v souladu s ustanovením § 29 odst. 4 zákona o volbách do Evropského parlamentu žadatele nejpozději 15 dnů přede dnem voleb, tj. nejpozději 9. května 2019, informuje o tom, jak byla jeho žádost vyřízena. Vzor sdělení je přílohou této Metodiky.

Výměna informací o voličích mezi členskými státy Evropské unie

Podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona o volbách do Evropského parlamentu může každý volič v týchž volbách do Evropského parlamentu hlasovat pouze jednou. Směrnice 93/109/EC stanovuje členským státům EU povinnost vyměňovat si vzájemně informace k provedení zákazu dvojího hlasování. Za tímto účelem všechny členské státy EU určily orgán, který má komunikovat s ostatními členskými státy, tzv. komunikační centrálu (za Českou republiku je touto komunikační centrálou Ministerstvo vnitra).

Stejně jako při předchozích volbách do Evropského parlamentu v roce 2014 bude výměna informací o voličích mezi členskými státy EU při volbách do Evropského parlamentu v roce 2019 realizována výhradně cestou komunikačních centrál, které spolu budou komunikovat přímo, a informace o voličích bude každá komunikační centrála komunikační centrále jiného členského státu zasílat najednou v jednom souboru.

Na rozdíl od postupu při volbách do Evropského parlamentu v roce 2004 a 2009 nebudou obecní úřady zasílat informace o občanech z jiných členských států, kteří jsou u nich zapsáni v seznamu EP, komunikační centrále jejich domovského členského státu přímo, ale prostřednictvím Ministerstva vnitra.

Výměna informací se vztahuje i na občany jiných členských států EU, kteří požádali o přenesení svých údajů z dodatku stálého seznamu voličů do seznamu EP, i na občany jiných členských států, kteří požádali o zápis do seznamu EP na území České republiky již v některých z předchozích voleb do Evropského parlamentu a od té doby nepožádali o své vyškrtnutí nebo nepozbyli právo volit.

Obecní úřad, který vede občana jiného členského státu EU v seznamu EP, uvědomí o této skutečnosti Ministerstvo vnitra, které dále předá tuto informaci komunikační centrále toho členského státu EU, na jehož území byl volič dosud zapsán ve volební evidenci pro volby do Evropského parlamentu. Tímto má být

minimalizována možnost dvojího hlasování voliče v týchž volbách do Evropského parlamentu.

Za účelem nahlášení voličů z jiných členských států Ministerstvu vnitra je přílohou této Metodiky tabulka ve formátu Microsoft Office Excel (zveřejněna bude též na internetových stránkách Ministerstva vnitra pod odkazem VOLBY – Volby do Evropského parlamentu <https://www.mvcr.cz/clanek/volby-volby-do-evropskeho-parlamentu.aspx>) s předepsanými údaji, jejichž vyplnění se po obecním úřadu požaduje. Obecní úřad zašle tuto vyplněnou tabulku na adresu volbyEP2019@mvcr.cz a uvede v ní všechny občany jiných členských států EU, které má zapsané v seznamu EP. Znamená to, že seznam těchto voličů je **možné odeslat nejdříve 14. dubna 2019 po 16.00 hodině**, tj. po uplynutí lhůty pro podání žádosti o zápis do seznamu EP na území České republiky. **Žádáme obecní úřady, aby vyplněnou tabulku zaslaly Ministerstvu vnitra nejpozději 19. dubna 2019!** V předmětu zasílané zprávy se uvede: **název obce (okres)**.

d) Údaje o občanech České republiky, kteří mají ve správním obvodu příslušného obecního úřadu trvalý pobyt a kteří podle záznamů v evidenci obyvatel dosáhnou nejpozději ve druhý den voleb do Evropského parlamentu věku 18 let

Jde o další z důvodů, kdy je volič-státní občan České republiky automaticky zanesen v souladu s ustanovením § 28 odst. 1 písm. d) zákona o volbách do Evropského parlamentu do sestavovaného seznamu EP. Zákon tuto kategorii voličů výslovně zmiňuje, aby bylo zřejmé, že již v 1. fázi sestavování seznamu EP se do něj zanesou i údaje o občanech, kteří s ohledem na svůj věk ještě nejsou vedeni ve stálém seznamu voličů, ale 18 let dovrší nejpozději druhý den voleb do Evropského parlamentu, tj 25. května 2019.

e) Údaje o občanech jiných členských států Evropské unie, u nichž je v evidenci podle jiného právního předpisu údaj o zápisu do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu

Podle Čl. 9 odst. 4 směrnice 93/109/ES platí, že občané jiných členských států EU zapsaní do seznamu EP zde zůstanou zapsáni za týchž podmínek, jako voliči, kteří jsou našimi státními občany, až do doby, kdy požádají o vyškrtnutí, nebo až do úředního výmazu z důvodu, že přestali splňovat podmínky pro výkon práva volit. Ačkoli zákon o volbách do Evropského parlamentu to výslovně nestanoví, **je s ohledem na výše zmíněnou směrnici nezbytné, aby při sestavování seznamu EP v roce 2019 byly do tohoto seznamu přeneseny i údaje o voličích, kteří jsou státními občany jiných členských států EU a kteří o zápis do tohoto seznamu požádali již v souvislosti s některými předchozími volbami do Evropského parlamentu a později nepožádali o své vyškrtnutí nebo nepozbyli právo volit (úmrtí, ukončení pobytu na území České republiky).**

Podle § 15 odst. 1 písm. b) zákona o volbách do Evropského parlamentu oznamuje obecní úřad Policii České republiky údaj o zápisu voliče, který je občanem jiného členského státu EU, do seznamu EP nebo údaj o jeho vyškrtnutí z tohoto seznamu. K nahlásování těchto údajů Policii České republiky dochází na k tomu určeném formuláři, který je zveřejněn na internetových stránkách Ministerstva vnitra pod odkazem Volby - Stanoviska Ministerstva vnitra k otázkám voleb:

<https://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-ministerstva-vnitra-k-otazkam-voleb-946485.aspx>.

Důvodem pro tento postup je, že podle právních předpisů EU se k voličům, kteří jsou státními občany jiných členských států EU, musí přistupovat stejně jako k vlastním státním občanům. Znamená to, že požádá-li jednou občan EU, který splňuje zákonem stanovené podmínky pro výkon volebního práva, o zápis do seznamu EP, zůstává v tomto seznamu zapsán až do doby, kdy sám požádá o své vyškrtnutí nebo do doby, kdy pozbude právo volit (zemře, ukončí pobyt na území České republiky). Přestěhuje-li se takový volič (občan jiného členského státu EU) v rámci České republiky, nemusí v místě svého nového pobytu znovu žádat o zápis do seznamu EP. Aby se údaj o zápisu občana jiného členského státu EU do seznamu EP mohl „stěhovat“ spolu s voličem, je nutno jej soustředit centrálně, a to u Policie České republiky na základě jednotlivých hlášení obecních úřadů. Policie České republiky pak využívá tyto údaje jednak v rámci poskytování seznamu voličů v členění podle volebních okrsků pro volby do Evropského parlamentu a jednak pro odpověď na individuální dotaz obecního úřadu.

Bližší informace k podání žádosti o poskytnutí seznamu voličů prostřednictvím CzechPOINT@office jsou uvedeny ve výše zmíněné *Metodice k novým postupům při vedení seznamu voličů a volebních okrsků od 1. ledna 2014*.

Ve věci zápisu občanů jiných členských států EU do seznamu EP, ale i do dodatku stálého seznamu voličů, se lze na Policii České republiky obrátit také s individuálním dotazem, který se zasílá prostřednictvím datové schránky: ybndqw9 nebo na korespondenční adresu: Olšanská 2, P.S. 78, 130 51 Praha 3. Pro tento dotaz není zaveden žádný formulář a má tedy volnou formu, z níž musí být zřejmé, která obec a jaké údaje požaduje.

DRUHÁ FÁZE SESTAVOVÁNÍ SEZNAMU VOLIČŮ PRO VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Obecní úřad do seznamu EP **do 20 dnů přede dnem voleb, tj. nejpozději 4. května 2019**, zaneše voliče, kteří nemají ve správním obvodu tohoto obecního úřadu trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na území České republiky, ale kteří v jeho obvodu

- a) jsou v nemocnici, porodnici, sanatoriu, ústavu sociální péče nebo v obdobném ústavu a zařízení, nebo
- b) jsou v policejní cele, v místě výkonu vazby nebo v místě výkonu trestu odnětí svobody³⁾,

a kteří byli obecnímu úřadu nahlášeni velitelem nebo správcem příslušného zařízení; ten zároveň o zápise informuje obecní úřad, kde je volič zapsán ve stálém seznamu voličů, resp. seznamu EP.

Podrobné pokyny pro postup velitelů a správců zařízení vydají příslušné resorty (Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo spravedlnosti), případně krajské úřady, jsou-li zřizovatelem.

V případě voleb do Evropského parlamentu obecní úřad pro voliče nacházející se mimo místo svého trvalého pobytu (jde-li o občany jiného členského státu EU,

³⁾ Ačkoli zákon o volbách do Evropského parlamentu to výslovně nestanoví, je třeba možnost nahlášení do seznamu EP vztáhnout i na tzv. chovance, tj. osoby umístěné do výkonu zabezpečovací detence podle zákona č. 129/2008 Sb., o výkonu zabezpečovací detence, jejichž postavení je obdobné, jako postavení ostatních vězňů.

mimo místo trvalého nebo přechodného pobytu) v některém z výše uvedených zařízení **nevytváří zvláštní seznam** tak, jak je obvyklé např. při volbách do Poslanecké sněmovny, Senátu, nebo volbě prezidenta republiky, ale údaje o těchto voličích **jsou zapisovány přímo do seznamu EP a tvoří jeho nedílnou část.**

O zápis do seznamu EP u obecního úřadu, v jehož správním obvodu se nachází některé z výše uvedených zařízení, by měl volič prostřednictvím správce zařízení požádat pouze v případě, kdy je jeho pobyt ve dny voleb v tomto zařízení zřejmý, neboť následné změny spočívající v dopsání voliče do seznamu EP v místě jeho trvalého pobytu již nelze provádět.

Pokud si volič není jist, že ve dny voleb do Evropského parlamentu bude v daném zařízení pobývat, je praktické požádat u obecního úřadu v místě svého trvalého pobytu (jde-li o občana jiného členského státu EU, v místě svého trvalého nebo přechodného pobytu) o vydání voličského průkazu, který voliče opravňuje ve dnech voleb do Evropského parlamentu k hlasování v jakémkoli volebním okrsku na území České republiky, tj. i k žádosti o hlasování do přenosné volební schránky v příslušném zařízení.

Případ, kdy je volič neplánovaně přijat do některého z uvedených zařízení v době, kdy již nemůže být na svou žádost prostřednictvím správce zařízení nahlášen do seznamu EP vedeného obecním úřadem, v jehož správním obvodu se zařízení nachází, nemá voličský průkaz a uplynula již i lhůta, ve které lze o vydání voličského průkazu požádat, nelze řešit jinak, než že tento volič nebude moci své volební právo vykonat.

Volič, který se nachází v některém z výše uvedených zařízení, které je lokalizované v obci, kde má volič zároveň trvalý pobyt, **nemůže být** zanesen do seznamu EP na základě ustanovení § 28 odst. 2 zákona o volbách do Evropského parlamentu, neboť je již do tohoto seznamu zanesen na základě ustanovení § 28 odst. 1 písm. a), tj. z titulu přenesení údajů ze stálého seznamu voličů. Pokud se zařízení nachází mimo volební okrsek voliče, může tento volič hlasovat v daném zařízení pouze na voličský průkaz. Jestliže volič nevěděl, že se ve dnech voleb bude zdržovat v některém z těchto zařízení a o voličský průkaz včas nepožádal, nemůže hlasovat.

TŘETÍ FÁZE SESTAVOVÁNÍ SEZNAMU VOLIČŮ PRO VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Nejpozději 15 dnů přede dnem voleb, tj. nejpozději 9. května 2019, vyškrtne obecní úřad ze seznamu EP sestaveného dle výše uvedených pravidel voliče, kteří

- a) požádali o zápis do zvláštního seznamu voličů u zastupitelského úřadu,
- b) byli na svou žádost zapsáni do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu obecním úřadem, v jehož správním obvodu se nachází zařízení podle § 28 odst. 2 zákona o volbách do Evropského parlamentu, kde voliči pobývají.

O zápis do zvláštního seznamu vedeného zastupitelským úřadem mohou podle § 6 odst. 5 písm. a) zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, písemně požádat občané České republiky, kteří mají bydliště mimo území České republiky, pokud k žádosti připojí originál popřípadě ověřenou kopii dokladů

potvrzujících totožnost žadatele, státní občanství České republiky a bydliště v územním obvodu zastupitelského úřadu, kde mají být zapsáni do zvláštního seznamu. Žádost musí být doručena nebo předána zastupitelskému úřadu nejpozději 40 dnů přede dnem voleb, tj. nejpozději 14. dubna 2019. Zvláštní seznamy uzavrou zastupitelské úřady 30 dnů přede dnem voleb, tj. 24. dubna 2019, a předají je k přezkoumání duplicit Ministerstvu zahraničních věcí, které o případných duplicitách zpětně zastupitelské úřady vyrozumí. Po odstranění duplicit sdělí nejpozději 20 dnů přede dnem voleb, tj. nejpozději 4. května 2019 Ministerstvo zahraničních věcí konečné znění těchto seznamů Ministerstvu vnitra, které o zápisu občana České republiky, který má trvalý pobyt na území České republiky a který požádal o zápis do zvláštního seznamu u zastupitelského úřadu, vyrozumí obecní úřad, aby tohoto voliče vyškrtnul ze svého seznamu EP a potažmo i ze stálého seznamu voličů, pokud tak již neučinil v některých předešlých volbách. Obecní úřad, pokud tak již dříve neučinil, o vyškrtnutí voliče ze stálého seznamu voličů informuje příslušný zastupitelský úřad a ten o této skutečnosti dále informuje dotčeného voliče.

Při volbách do Evropského parlamentu **nelze hlasovat na zastupitelských úřadech České republiky v zahraničí. Voliči, kteří chtějí hlasovat pro kandidáty uvedené na kandidátních listinách zaregistrovaných v České republice, tak mohou učinit pouze ve dnech voleb na území České republiky.**

Voliči, kteří nemají trvalý pobyt na území České republiky, se mohou zúčastnit tohoto hlasování na území České republiky pouze za předpokladu, že budou zapsáni ve zvláštním seznamu voličů vedeném zastupitelským úřadem v zahraničí a tento jim na jejich žádost vydá voličský průkaz. Voličský průkaz opravňuje voliče ve dnech voleb do Evropského parlamentu k hlasování v kterémkoli volebním okrsku na území České republiky.

Voliči, kteří sice mají trvalý pobyt na území České republiky, avšak jsou zapsáni ve zvláštním seznamu voličů vedeném zastupitelským úřadem v zahraničí, se mohou tohoto hlasování na území České republiky zúčastnit rovněž na základě předložení voličského průkazu vydaného zastupitelským úřadem, popřípadě může takový volič požádat o **vyškrtnutí ze zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským úřadem v zahraničí. Zastupitelský úřad vydá voliči o tomto vyškrtnutí potvrzení.** Předloží-li volič toto potvrzení obecnímu úřadu v místě jeho trvalého pobytu na území České republiky, bude zapsán do seznamu EP, potažmo do stálého seznamu voličů, a ve volebním okrsku dle místa trvalého pobytu bude moci i hlasovat.

Potvrzení o vyškrtnutí ze zvláštního seznamu voličů může volič předložit také až ve volební místnosti volebního okrsku, kam podle místa svého trvalého pobytu náleží, a hlasování mu bude umožněno. Volič, který se dostaví do volební místnosti s potvrzením o vyškrtnutí, však musí prokázat svoji totožnost, státní občanství a trvalý pobyt v daném okrsku (uvedeno v občanském průkazu). Potvrzení pak odevzdá okrskové volební komisi, která jej přiloží k výpisu ze seznamu EP a voliče do tohoto výpisu dopíše.

ČTVRTÁ FÁZE SESTAVOVÁNÍ SEZNAMU VOLIČŮ PRO VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Nejpozději do uzavření seznamu EP, tj. do 16.00 hodin dne 22. května 2019, vyškrtně obecní úřad voliče, kteří

- a) projevíli vůli hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu v jiném členském státě, a to na základě sdělení Ministerstva vnitra,

- b) požádali o vydání voličského průkazu,
- c) byli zapsáni do seznamu EP z dodatku stálého seznamu voličů, avšak ve lhůtě do 40 dnů přede dnem voleb neprojevili vůli hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu tím, že by požádali o přenesení údajů z dodatku stálého seznamu voličů do seznamu EP,
- d) zemřeli, nebo
- e) po zápisu do seznamu EP podle § 28 odst. 1 písm. a) byli přihlášení k trvalému pobytu na území jiné obce v České republice; o vyškrtnutí ze seznamu EP vydá obecní úřad voliči na jeho žádost potvrzení.

ad a)

Podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona o volbách do Evropského parlamentu může každý volič v týchž volbách do Evropského parlamentu hlasovat pouze jednou. Směrnice 93/109/EC stanovuje členským státům EU povinnost vyměňovat si vzájemně informace o voličích k provedení zákazu dvojího hlasování. Za tímto účelem všechny členské státy EU určily orgán, který má komunikovat s ostatními členskými státy, tzv. komunikační centrálu. Na území České republiky plní úlohu komunikační centrály podle § 9 odst. 1 zákona o volbách do Evropského parlamentu Ministerstvo vnitra. Znamená to, že Ministerstvo vnitra přijímá od volebních orgánů jiných členských států EU informace o občanech České republiky, kteří projevili vůli hlasovat v jiném členském státě. Ministerstvo vnitra pak předá tuto informaci příslušnému obecnímu úřadu na území České republiky, který takového voliče ze seznamu EP vyškrtne.

ad b)

Volič, který požádal obecní úřad o vydání voličského průkazu a tento mu byl nebo bude vydán, musí být ze seznamu vyškrtnut.

Vzhledem k tomu, že podání žádosti o voličský průkaz a jeho vydání nemusí připadnout na tentýž den, je vhodné vyškrtnutí ze seznamu provést až v okamžiku, kdy skutečně dojde k jeho vydání. V době od podání žádosti o vydání voličského průkazu do jeho vydání totiž může obecní úřad obdržet informaci o jiném důvodu pro vyškrtnutí voliče. Takovým důvodem může být zápis voliče do seznamu EP v jiné obci z důvodu pobytu v nemocnici, nebo zápis voliče do zvláštního seznamu voličů vedeného zastupitelským úřadem, anebo zápis voliče do seznamu EP v jiném členském státě.

ad c)

Bude-li obecní úřad postupovat tak, že 40 dnů přede dnem voleb zanesou z dodatku stálého seznamu voličů do seznamu EP jen ty voliče z jiných členských států EU, kteří v této lhůtě o přenesení svých údajů z dodatku požádají (viz str. 4 písm. b)), pak nebude v seznamu EP před jeho uzavřením žádný volič z dodatku, kterého by obecní úřad musel vyškrtnout z důvodu, že o přenesení údajů nepožádal.

Pokud si však obecní úřad do seznamu EP před 40. dnem přede dnem voleb přenesou údaje o všech voličích EU, které má zapsané v dodatku stálého seznamu voličů, pak musí voliče, od kterých nejpozději 40. den přede dnem voleb do Evropského parlamentu neobdrží žádost o zanesení do seznamu EP, nejpozději před uzavřením seznamu EP vyškrtnout. Tento postup se nedoporučuje z důvodu rizika, že v době mezi 40. dnem přede dnem voleb a vyškrtnutím voliče před uzavřením seznamu voličů by mohlo dojít k tomu, že takovému voliči bude vydán voličský průkaz, nebo že bude zahrnut mezi voliče hlášené domovskému členskému státu EU jako voliče, kteří budou ve volbách do Evropského parlamentu hlasovat

na území České republiky, čímž je jim automaticky znemožněno hlasovat v těchto volbách v domovském státě.

ad d) a e)

Postup vycházející z ustanovení § 28 odst. 4 písm. d) a e) zákona o volbách do Evropského parlamentu směřuje k tomu, aby v případech, kdy po 40. dni přede dnem voleb volič zemře nebo se přestěhuje, mohl obecní úřad až do doby uzavření seznamu EP takového voliče vyškrtnout a jde-li o voliče, který se nově přihlásil k trvalému pobytu na území obce, aby mohl být do seznamu EP dopsán. Specifika voleb do Evropského parlamentu způsobená tím, že členské státy EU si mezi sebou na základě směrnice 93/109/ES vyměňují informace o voličích, kteří se nahlásili do seznamu EP mimo svůj domovský členský stát, však vyžadují v případě změny místa trvalého pobytu voliče po 40. dnu před volbami do Evropského parlamentu zvláštní postup.

Tento postup spočívá v tom, že obecní úřad voliče v místě nového trvalého pobytu zapíše do seznamu EP pouze tehdy, když volič prokáže, že byl ze seznamu EP v místě svého předchozího trvalého pobytu vyškrtnut; to lze prokázat potvrzením, které voliči na žádost vydá obecní úřad, který ho ze seznamu EP v místě předchozího trvalého pobytu vyškrtnul.

Pokud by se jednalo o voliče, který požádal o zápis do seznamu EP v jiném členském státě EU (o čemž obecní úřad v místě předchozího trvalého pobytu obdržel informaci prostřednictvím Ministerstva vnitra) bude tento volič sice ze seznamu EP vyškrtnut, avšak z důvodu, že projevil vůli hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu v jiném členském státě (§ 28 odst. 4 písm. a)) a nemůže mu být vydáno potvrzení o vyškrtnutí z důvodu změny místa trvalého pobytu na území České republiky, které by mu umožnilo zápis do seznamu EP v místě nového trvalého pobytu a případně i dvojí hlasování. Obdobně by nemohlo být potvrzení o vyškrtnutí vydáno voliči, kterému již byl vydán voličský průkaz.

S tím souvisí ustanovení § 28 odst. 5 zákona o volbách do Evropského parlamentu, které umožňuje, aby nejpozději do uzavření seznamu EP zapsal obecní úřad voliče, který prokáže, že byl vyškrtnut ze seznamu EP podle § 28 odst. 4 písm. e).

Podle § 36 odst. 5 zákona o volbách do Evropského parlamentu je možné, aby volič předložil potvrzení o vyškrtnutí ze seznamu EP vydané v místě svého předchozího trvalého pobytu až ve volební místnosti, do které podle místa svého nového trvalého pobytu náleží a hlasování mu bude umožněno; to předpokládá, že volič zároveň prokáže své právo zde hlasovat pomocí platného občanského průkazu, kde je adresa místa trvalého pobytu uvedena, případně pomocí občanského průkazu s odstřiženým rohem a potvrzením o změně místa trvalého pobytu.

Ministerstvo vnitra připraví jednotný informační leták, který bude rozeslán na všechny ohlašovny, a jehož prostřednictvím budou moci být občané, kteří se přestěhují v době od 15. dubna 2019 do 22. května 2019 informováni o tom, že jsou automaticky vyškrtnuti ze seznamu EP v místě svého předchozího trvalého pobytu a v místě svého nového trvalého pobytu budou moci hlasovat pouze v případě, že předloží potvrzení o vyškrtnutí vydané na základě jejich žádosti obecním úřadem v místě předchozího trvalého pobytu.

Případně je možné, aby volič, který hodlá změnit místo svého trvalého pobytu, požádal nejprve o vydání voličského průkazu, který mu pak umožní hlasování v kterémkoli volebním okrsku.

Hlasování na voličský průkaz – POZOR ZMĚNA OD ROKU 2014 !

Ustanovení § 30 odst. 2 bylo zákonem č. 90/2017 Sb. novelizováno tak, že způsoby a lhůty pro podání žádosti o voličský průkaz byly sjednoceny s úpravou v ostatních volebních zákonech.

Ve volbách do Evropského parlamentu je možné hlasovat také na **voličský průkaz**. Voličský průkaz vydá buď obecní úřad voliči, který nebude moci nebo nehodlá volit ve „svém“ volebním okrsku, nebo zastupitelský úřad voliči, který je státním občanem České republiky, má bydliště v územním obvodu tohoto zastupitelského úřadu a je zapsán ve zvláštním seznamu voličů vedeným zastupitelským úřadem. Voličský průkaz **opravňuje voliče** ve dnech voleb do Evropského parlamentu **k hlasování v jakémkoliv volebním okrsku na území České republiky**.

Volič může požádat o voličský průkaz ode dne vyhlášení voleb (prezident republiky vyhlásil tyto volby svým rozhodnutím č. 4/2019 Sb. dne 17. ledna 2019), a to:

- **osobně** nejpozději **22. května 2019 do 16:00 hodin**, nebo
- **písemně** tak, aby byla **žádost doručena obecnímu úřadu nejpozději 17. května 2019 v 16:00 hodin**.

Písemná žádost musí být opatřena **úředně ověřeným podpisem voliče** nebo zaslána **v elektronické podobě prostřednictvím datové schránky**.

Obecní úřad předá voliči voličský průkaz nejdříve 15 dnů přede dnem voleb, tj. 9. května 2019, a to buď voliči osobně, nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu, anebo jej voliči zašle na požadovanou adresu.

Pokud obecní úřad obdržel žádost voliče o vydání voličského průkazu, ale před jeho vydáním se zjistí, že tento volič

- je zapsán ve zvláštním seznamu voličů u zastupitelského úřadu v zahraničí,
- požádal o zápis do seznamu EP u jiného obecního úřadu z důvodu pobytu v nemocnici či věznici,
- je pro volby do Evropského parlamentu zapsán v seznamu voličů v jiném členském státě EU,

nemůže obecní úřad voliči voličský průkaz vydat. V takovém případě je vhodné, aby obecní úřad voliče písemně vyzooměl o důvodu nevydání voličského průkazu.

UZAVŘENÍ SEZNAMU VOLIČŮ PRO VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Podle ustanovení § 31 zákona o volbách do Evropského parlamentu a § 2 vyhlášky **obecní úřad 2 dny přede dnem voleb, tj. dne 22. května 2019 v 16.00 hodin**, uzavře seznam EP tak, že odpovědný pracovník obecního úřadu seznam podtrhne, uvede datum uzavření, počet vyškrtnutých voličů a údaje podepíše. Kopie seznamu EP obsahující vyškrtnutí voliče s uvedením důvodu vyškrtnutí, tzv. **výpisy**, předá obecní úřad okrskovým volebním komisím. Každá okrsková volební komise by měla obdržet dva výpisy, a to pro případ hlasování do přenosné volební schránky, kdy si její členové musí s sebou vzít jeden výpis mimo volební místnost.

Po uzavření seznamu EP již obecní úřad změny údajů neprovádí. Pokud se obecní úřad dozví skutečnosti odůvodňující změny zápisu, předá tuto informaci

okreskové volební komisi. Mezi skutečnosti odůvodňující změnu zápisu patří případné změny údajů o zapsaných voličích (např. změna příjmení u provdané ženy).

Seznam EP se, jak již bylo zmíněno, sestavuje jednorázově pro jedny určité volby a nepracuje se s ním proto jako se stálým seznamem voličů.